

خارج از دستور

محمد اکبری

خروج مداوم نمایندگان از صحن موجب از رسمیت افتادن جلسه شد

<div>● ● ●</div>
محمد اکبری

خروج مداوم نمایندگان از صحن موجب از رسمیت افتادن جلسه شد

در حالی که در صحن مجلس طرح اصلاح قانون بیمه اجتماعی را نندگان مطرح بود حدود ساعت ۱۰:۳۰ صبح دیروز به طرز غافلگیر کننده ای تعداد قابل ملاحظه ای از نمایندگان از صحن خارج شدند به طوری که تعداد حاضرین کمتر از حدصاب شدو جلسه براساس آئین نامه از رسمیت افتاد. رفقه آمده‌های مکرر نمایندگان به بیرون از صحن در حالی باعث شد کمتر از نیمی از نمایندگان در صحن دیده شوند که هیئت رئیسه از طریق تریبون مجلس در این زمینه توصیه‌ای به نمایندگان نداشت اما صدای اپراتور روابط عمومی مجلس به کرات به گوش خبرنگاران بار لمان می رسید که به نمایندگان خارج شده از صحن توصیه می کرد ‘مجلس اکثریت ندارد، لطفا به داخل صحن بیایید .’ براساس شمارش تعدادی از نمایندگان بنابر ملاحظات خبرنگاران تنها حدود ۱۴۰ نماینده در صحن حضور داشتند.

امکان هر گونه تغییر در هیئت رئیسه مجلس وجود دارد

در حالی که برخی اخبار از توافق سه فر اکسیون مجلس بر تجدید ریاست مجلسی لاریجانی در سال جاری حکایت دارد، روز گذشته کاظم جالی نماینده نزدیک به لاریجانی خبر داد که فر اکسیون امید قصد دارد گزینه ای غیر از لاریجانی را برای نامزدی ریاست مجلس معرفی کند. همچنین بهرام پاراسایی سخنگوی فر اکسیون امید مجلس نیز توافق سه فر اکسیون مجلس در باره ریاست مجدد لاریجانی را کذب محض خواند. وی افزود: هیچ جلسه مشترکی بین سه فر اکسیون سیاسی مجلس در باره ریاست مجدد علی لاریجانی در انتخابات هیئت رئیسه بر گزار نشده و چنین توافقی صورت نگرفته است.

حتی قهر نماینده توجه رئیس مجلس را جلب نکرد!

جهانبخش محبی نیا که در جریان بررسی لایحه حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار تلاش بسیاری کرد که رئیس جلسه را متقاعد کند به صحبت هایش گوش دهد پس از به نتیجه نرسیدن اصرار ش با هیئت رئیسه قهر کرد. وی در حالی که لاریجانی همزمان در حال گوش دادن به حرف های یکی از نمایندگان در جایگاه هیئت رئیسه بود فر صت صحبت کردن یافت و از رئیس مجلس خواست بصحبت هایش گوش دهدو به دنبال آن از اعضای هیئت رئیسه و نمایندگان خواست حواس لاریجانی را پرت نکنند و اجازه دهند رئیس مجلس به گفته های وی توجه داشته باشد. وی با جملاتی عتاب آمیز گفت: بعضی از همکاران ما در مجلس نقش نهاد مجلس را کمرنگ می بینند که آن آنها می خواهم بیش از این شان مشخص را پایین نیاورند. محبی نیاس از مداومت بر اصراروبی نتیجه ماندن تلاش خود با حالت قهر خطاب به رئیس مجلس گفت: این دوستان اجازه نمی دهند شما گوش کنید؛ من صحبتی ندار م و او السلام. در ادامه نکته قابل توجه در صحن آنجایی بود که این ابر از گلایه محبی نیا با واکنش خاصی از جانب رئیس مجلس و نمایندگان همراه نبود.

انتقاد یک نماینده از رقص های خیابانی به بهانه جشن انتخاباتی!

حجت الاسلام مجتبی دهنلور نماینده مردم قم در مجلس طی نطق میان دستور خود با انتقاد از جشن های خیابانی مردم در پی پیروزی روحانی در انتخابات گفت: ای کاش منتخبان ومسئولان مبرمی کردند که شورای نگهبان چند جلد از اسناد تخلف و تقلب در انتخابات را بررسی کنند و بعد جشن پیروزی می گرفتند. وی با بیان تذکراتی به نامزد های انتخابات خاطر نشان کرد: وقتی شورای نگهبان مشغول بررسی چند جلد تخلف در انتخابات است، ای کاش مسئولان قدری خویشتنداری می کردند و اگر فوراً بر وجهن پیروزی بر گزار کنند، کنترل می کردند که رقص مختلط زن و مرد و کشف حجاب انجام نشود و احساسات مردم جریبهدار نشود. دهنلور با بیان اینکه کسانی که نامزدشان رای نیاورد خویشتن داری کردند تصریح کرد: ای کاش همه جریان های سیاسی این طور خویشتن دار و تابع قانون بودند تا امنیت ملی خدشه دار نشود. وی افزود: دولت در چهار سال آینده مانند فردین وار دبیشت ۹۶ کار کند چرا که کارهایی که تاکنون از نظر شان نشدنی بود، در این دوماه شدنی شد.

بیانیه ۱۵۴ نماینده مجلس در محکومیت جنایات رژیم بحرین

۱۵۴ نفر از نمایندگان مجلس با صدور بیانیه ای جنایات رژیم بحرین را محکوم و نسبت به حکم شیخ عیسی قاسم رهبر شیعیان بحرین اعتراض کردند. در بخشی از متن این بیانیه ضمن اعلام محکومیت اقدام مشترک آل سعود و آل خلیفه علیه ملت بحرین آمده است: «به رژیم آل خلیفه هشدار می دهیم ادم سیاست های ضد دینی در بحرین و بی توجهی به مطالبات مشروع مردم نتایج غیر قابل پیش بینی خواهد داشت. مجلس شورای اسلامی حکم صادر علیه آیت... شیخ عیسی قاسم، تعرض به منزل ایشان و به خاک و خون کشیدن مردم بی دفاع و مظلوم را غیر قابل قبول می داند و از مسیر های لازم برای احقاق حق مردم بحرین اقدام خواهد کرد. دولت جمهوری اسلامی ایران نیز موظف است تمامی راهکار های لازم برای حمایت از مردم بحرین و برآوردن مطالبات مشروع آنها را بررسی کند.»

واکنش نماینده اهل سنت مجلس به رفتار آل سعود

محمد قسیم عثمانی عضو فراکسیون اهل سنت با انتقاد از رفتار عربستانی در سفر ترمپ به این کشور گفت: شرم‌تان باد که به تظلم در مقابل رفتار اموال مسلمانان را برای از بین بردن اسلام به آمریکایی ها بخشیدید. وی همچنین باتیرک سارو و از آنداسازی خر مشهر و قدر دانی از مردم برای حضور پر شکوه در انتخابات گفت: وقت آن رسیده مسئولان باتمکن به رای مردم قدر این حضور را دانسته و با ادامه بحث‌های انتخاباتی و جناحی کام‌دم‌را تلخ‌کنند.

سیاست

تاسلفنی و تبریک

اردوغان به روحانی

آیت‌ا... جنتی: سلامت انتخابات را تأیید می‌کنم اما تخلفات انتخاباتی، چشمگیر بود

توضیحات وزیر کشور و سخنگوی شورای نگهبان در باره تخلفات انتخاباتی

دبیر شورای نگهبان گفت: سلامت انتخابات را تأیید می‌کنم که خیلی خوب بود اما تخلفات بسیاری هم شد که بخشی از آن متوجه مسئولان بود. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، آیت ا... احمد جنتی در نشست هیئت رئیسه مجلس خبرگان افزود: در برخی از این تخلفات راهمه فهمیدند و برخی از تخلفات مبتنی بر گزارش های ناظران را دور و نزدیک و برخی مبتنی بر گزارش های مردمی بود. وی بار دیگر تصریح بودو انتظار نداشتیم دستگاه های مجری انتخابات که باید مجری قانون باشند، خودشان قانون شکنی کنند به نحوی که همه مطلع شوند و این خلاف انتظار بود. آیت ا... جنتی گفت: البته نوعی از تخلفات هم بود که مانند همیشه صورت گرفت که آن را شورای نگهبان بررسی می کند، گزارشش را می گیر دو اگر لازم باشد بازرس می فرستد که البته اینها طبیعی است و در همه دوره های انتخابات اعم از مجلس و ریاست جمهوری بوده است. رئیس مجلس خبرگ ابراز امیدواری کرد: کسانی که در این قضایا تخلفات زیرگرا کردند از گناهانشان توبه کنند زیرا حق الناس گریبانشان را می گیرد و به فرموده هبر معظم انقلاب واقعا حق الناس است. آیت ا... جنتی تصریح کرد: اگر این افراد توبه نکنند در دنیاو آخرت مسئولیت دارند و مجازاتش را خواهند دید.

رحمانی فضلّی: تازمانی که شورای نگهبان صحت انتخابات را تأیید نکند، آثار تفکیکی استان ها را اعلام نمی‌کنیم

عبدالرضاحمانی فضلّی وزیر کشور نیز با حضور در برنامه گفت و گوی ویژه خبری گفت: تا زمانی که شورای نگهبان صحت انتخابات را تأیید نکند، وزارت کشور آمار تفکیکی استان ها را اعلام نمی‌کند. وی در تشریح روند شمارش آرا گفت: روند شمارش آرا این گونه است که رای های شمرده شده در شعبه های شورای نگهبان و وزارت کشور فرستاده می شود. همزمان رای تمام شعبه های بخش های به بخش داری می رود و صورتجلسه مجتمع و امضا می شود، سپس به فرمانداری ارسال شده و آن جامع جمع می شود. وی افزود: سپس آرا به تهران می آید و ما این آمار را شعبه به شعبه جمع می کنیم و در نهایت هیئت مرکزی اجرائی این آمار را باید تأیید کند. اعضای این هیئت باید به شکایات و اعتراضات رسیدگی و سپس صورتجلسه نهایی را تأیید کنند. به صورت همزمان این جمع بندی ها در شورای نگهبان هم انجام و سپس صورتجلسه های نهایی با شورای نگهبان تطبیق داده می شود. رحمانی فضلّی تصریح کرد: ما در این فرآیند هیچگاه صحت و دقت را فدای سرعت نمی‌کنیم. ترجیح من این است تا صحت انتخابات توسط شورای نگهبان تأیید نشود، آماری اعلام نشود. البته الان آمار توسط استان ها اعلام شده اما هر وقت شورای نگهبان صحت انتخابات را تأیید کند، ما آمار را در سایت وزارت کشور قرار می دهیم. رحمانی فضلّی در مورد بیشترین میزان مشارکت در استان ها گفت: یزد با ۹۲٫۴ درصد و مازندران با ۹۱٫۶ درصد بیشترین مشارکت و خراسان جنوبی و قم هم کمترین مشارکت را در میان استان ها داشته اند.

■ **اعتراض نماینده قم به اظهارات وزیر کشور در باره مشارکت در خراسان جنوبی**

اشاره وزیر کشور به میزان مشارکت مردم خراسان جنوبی در انتخابات، روز گذشته با واکنش یکی از نمایندگان مجلس مواجه شد. به گزارش تسنیم، حجت‌الاسلام مجتبی دهنلور نماینده مردم قم در مجلس شورای اسلامی گفت: «مردم خراسان جنوبی در انتخابات، روز گذشته با واکنش یکی از نمایندگان مجلس مواجه شد. به گزارش تسنیم، حجت‌الاسلام مجتبی دهنلور نماینده مردم قم در

■ **سردار فضلّی: عربستان آرزوی شکست انقلاب را به گور می‌برد**

■ **مهر- سردار «علی فضلّی»**، جانشین رئیس سازمان بسیج گفت: خرید تسلیحاتی عربستان و شیوخ عرب منطقه برای ایستادگی مقابل انقلاب اسلامی است تا با توطئه بتوانند این انقلاب را به شکست بکشاند اما این آرزو را به گور می‌برند.

مجلس شورای اسلامی، در نطق میان دستور خود با بیان این که «آمار فرماندار این است که میزان مشارکت مردم خراسان جنوبی در انتخابات ۸۵ درصد و میزان مشارکت در حالی مردم قم ۷۸ درصد بوده و این میزان مشارکت در حالی است که میانگین مشارکت در سراسر کشور ۷۳ درصد بوده است» اظهار کرد: ۵۷ درصد مردم در استان قم به حجت الاسلام رئیسی و ۳۵ درصد به حجت الاسلام روحانی رای داده‌اند. وی ادامه داد: دنبال چه هستید اگر؟ اطلاع ندراید چرا سخن می‌گویید؟ اگر اطلاع دارید چرا اقلب واقعیت می‌کنید؟

■ **توضیحات وزارت کشور**

این موضوع روز گذشته با توضیحات وزارت کشور همراه شد. به گزارش فارس، وزارت کشور در اطلاعیه ای تاکید کرد: «نظر وزیر کشور از نام بردن از استان های خراسان جنوبی و قم در پاسخ به سؤال خبرنگار گفتگوی ویژه خبری شبکه دو سیما، استان هایی بوده است که کمترین درصد رای به منتخب انتخابات را داشته اند.» گفتنی است براساس آمار غیر رسمی که منتشر شده بود آرای حسن روحانی در ۱۷ استان از جمله قم و خراسان جنوبی کمتر از سیدابراهیم رئیسی بود.

■ **توضیحات رحمانی فضلّی درباره ابطال ۱۷۰ هزار رای در اصفهان**

در عین حال رحمانی فضلّی در ادامه گفت و گوی ویژه خبری در باره انتخابات میان دوره ای مجلس در اصفهان نیز تأکید کرد: در اصفهان مطرح شده بود که حدود ۱۷۰ هزار رای یک نفر باطل شده است؛ در حالی که این گونه نبود و مردم به فردی رای داده بودند که او الان نامزد نبود. به گزارش خبرگزاری صداوسیما وی تصریح کرد: در اصفهان ۱۷۰ هزار رأی باطله را به اسم فردی نوشته بودند که قبلا کاندیدا نبود و یا کاندیدا نبوده و به اسم او نوشته بودند.

■ **برآورد و تخمین ما در کل کشور این است که حدود یک میلیون نفر نتوانستند رای بدهند**

وزیر کشور در مورد ساعات پایانی رای گیری و مشکلاتی که در این زمینه به وجود آمد، گفت: برآورد تخمین ما در کل کشور این است که حدود یک میلیون نفر نتوانستند رای بدهند. ما از این بابت از مردم پوزش خواستیم چون از ساعت دوازده شب به بعد نمی توانستیم از مردم رای بگیریم. قانون می گوید روز جمعه رای گیری شود یعنی تا ساعت دوازده شب، ما ۵۳ هزار شعبه خود در سال ۹۲ اسامال به ۶۴ هزار شعبه، ساندیم زیر تخمین زده بودیم مشارکت بیشتر شود. وی در ادامه با اشاره به این که تراکم جمعیت در برخی مناطق زیاد شده بود، خاطر نشان کرد: توزیع شعب توسط فرمانداران بر اساس میزان مشارکت در دوره های قبل انجام شد. بین ساعت ۱۲ تا ۱۳ و ۱۹ تا ۲۰ بیشترین رای را در تهران داشتیم یعنی مشکلی بابت اخذ رای از مردم نداشتیم اما توزیع جمعیت در

تماس تلفنی و تبریک اردوغان به روحانی

برخی شعب نرمال نبود و در قسمت شمال شهر تهران تراکم جمعیت زیاد شد. وزیر کشور همچنین با بیان این که این ها دلیل توجیه نیست که از مردم پوزش نطلبیم، اظهار کرد: هر چند اگر از صبح جمعیت پای صندوق می آمدند، مشکلی نداشتیم برای این که این مشکلات به وجود نیاید باید دفعات بعد انتخابات الکترونیکی بر گزار کنیم تا با معطلی مردم مواجه نشویم. رحمانی فضلّی در پاسخ به این پرسش که رئیس جمهوری در نشست خبری خود اظهار کرد، اگر می گذاشتند دو، سه میلیون دیگر هم رای می دادند، خطاب رئیس جمهور با چه کسی بود، گفت: حتما ما بوده است. رئیس جمهور فرد قانون مداری است. تشخیص ما و شورای نگهبان این بود که بعد از ساعت دوازده روز جمعه می شود. وی در مورد شکایات و اعتراضات نسبت به نتیجه انتخابات گفت: راه های قانونی برای اعتراض به نتیجه انتخابات در نظر گرفته شده است. پس از اعلام نتایج سه روز فرصت است که اعتراض به شورای نگهبان اعلام شود. بنابر این طرح تخلف یا تولید اخبار جعلی شیرینی انتخابات را تلخ می کند. همه این شکایات به وزارت کشور هم ارسال شده است. مثلا گزارش شد که در ۱۰۰ شهر تعرفه کم فرستاده شده است و ما گزارش میزان تعرفه های ارسالی را اعلام کردیم که چه تعداد تعرفه فرستادیم. وزیر کشور در مورد انتشار برخی فیلم ها در مورد تخلف گفت: این فیلم ها جعلی بود.

■ **توضیحات رحمانی فضلّی درباره ابطال ۱۷۰ هزار رای در اصفهان**

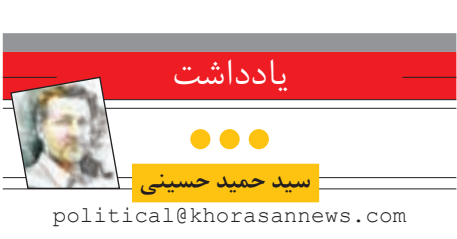
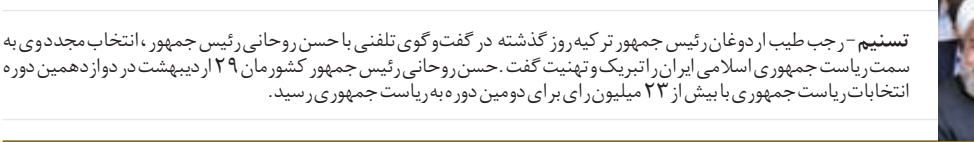
در عین حال رحمانی فضلّی در ادامه گفت و گوی ویژه خبری در باره انتخابات میان دوره ای مجلس در اصفهان نیز تأکید کرد: در اصفهان مطرح شده بود که حدود ۱۷۰ هزار رای یک نفر باطل شده است؛ در حالی که این گونه نبود و مردم به فردی رای داده بودند که او الان نامزد نبود. به گزارش خبرگزاری صداوسیما وی تصریح کرد: در اصفهان ۱۷۰ هزار رأی باطله را به اسم فردی نوشته بودند که قبلا کاندیدا نبود و یا کاندیدا نبوده و به اسم او نوشته بودند.

■ **برآورد و تخمین ما در کل کشور این است که حدود یک میلیون نفر نتوانستند رای بدهند**

وزیر کشور در مورد ساعات پایانی رای گیری و مشکلاتی که در این زمینه به وجود آمد، گفت: برآورد تخمین ما در کل کشور این است که حدود یک میلیون نفر نتوانستند رای بدهند. ما از این بابت از مردم پوزش خواستیم چون از ساعت دوازده شب به بعد نمی توانستیم از مردم رای بگیریم. قانون می گوید روز جمعه رای گیری شود یعنی تا ساعت دوازده شب، ما ۵۳ هزار شعبه خود در سال ۹۲ اسامال به ۶۴ هزار شعبه، ساندیم زیر تخمین زده بودیم مشارکت بیشتر شود. وی در ادامه با اشاره به این که تراکم جمعیت در برخی مناطق زیاد شده بود، خاطر نشان کرد: توزیع شعب توسط فرمانداران بر اساس میزان مشارکت در دوره های قبل انجام شد. بین ساعت ۱۲ تا ۱۳ و ۱۹ تا ۲۰ بیشترین رای را در تهران داشتیم یعنی مشکلی بابت اخذ رای از مردم نداشتیم اما توزیع جمعیت در

همچنین به گزارش ایرنا، حسینعلی امیری در جمع خبرنگاران گفت: در انتخابات ۲۹ اردیبهشت ماه کسانی بودند که ۶ تا هفت ساعت در صف اخذ رای حضور داشتند، تعداد قابل توجهی نیز ساعت ها منتظر شدند اما متأسفانه بعد از ساعت ۲۴ امکان رای گیری از آنان وجود نداشت. وی یادآور شد: همان موقع از برخی کارشناسان وزارت کشور سوال کردم و از طریق فضای مجازی نیز صف های جمعیت در استان های مختلف را مشاهده کردم که جمعیت قابل ملاحظه ای بود، از یکی از کارشناسان وزارت کشور سوال کردم جمعیت چندر هستند که وی عدد حدود ۲ میلیون نفر ا بیان کرد. عضو هیات اجرایی مرکز انتخابات ریاست جمهوری گفت: بعضی از اساتدان دانشگاه شهید بهشتی نیز برآوردی کرده بودند. آن ها نیز بالای ۳ میلیون را اعلام کردند که از آنان رای گیری نشد و من از کسانی که ساعت ها در صف منتظر شدند و از آنان رای گیری نشد عذرخواهی می کنم. امیری در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا تاخیر در شروع زمان رای گیری در برخی از شعب اخذ رای در روز انتخابات را تأیید می کنید، افزود: چون در برخی حوزه ها سیستم احراز هویت با گذرالاتی مواجه

■ **تسنیم-** رجب طیب اردوغان رئیس جمهور ترکیه روز گذشته در گفت و گوی تلفنی با حسن روحانی رئیس جمهور، انتخاب مجدد وی به سمت ریاست جمهوری اسلامی ایران را تبریک و تهنیت گفت. حسن روحانی رئیس جمهور کشورمان ۲۹ اردیبهشت در دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با بیش از ۲۲ میلیون رای برای دومین دوره به ریاست جمهوری رسید.

چند پیام اختصامی از یک انتخاب

انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم و شوراهای پنجم به پایان رسید. قطعا نتایج این انتخابات هم پیام های بسیاری در خود دارد که باید شنیده شده و مورد بررسی و کنکاش قرار گیرد. سعی کردم جدای از پیام ها و ویژگی های معمول هر انتخاباتی مواردی که به طور اختصاصی می توان به این انتخابات مربوط دانست را بدون قضاوت در باره درست یا غلط بودن آن فهرست کنم.

■ **یکی از جلوه های جالب انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم صف های طویل در مقابل سفارت خانه های ایران در خارج از کشور بود.** انتشار عکس های اولیه حضور ایرانیان خارج از کشور در مقابل کنسولگری ها قبل از شروع رای گیری در ایران با توجه به اینکه زمان آغاز رای گیری در برخی حوزه ها قبل از ایران بود، باعث شگفتی بسیاری شد. این حضور به حدی بود که مثلا تعرفه در استانبول تمام شد و مجدداً به هواپیما از ایران ارسال شد یا در لس آنجلس هم تعرفه تمام شد و در اکثر کشور های خارج نیز بر اساس گزارش ها حضور ایرانیان بیش از شمدوره ها بود. به نظری می رسد این مسئله در دل خود پیام هایی دارد: اول اینکه ما شاهد یک اعتماد از سوی ایرانیان خارج از کشور به ویژه نسل جوان ایرانیان خارج از کشور به ساختار سیاسی ایران و امید و انتظار آن ها از تغییر در شرایط خود کشور در قبال حضور در انتخابات هستیم. دوم اینکه این حضور، ضعف روز افزون و هر چه بیشتر اپوزیسیون بر انداز جمهوری اسلامی و به ویژه منافقین را در خارج از کشور هم نشان می دهد. تعداد انگشت شماری از نمایندگان مجلس در مقابل صف های طویل رای ایرانیان خارج از کشور به خوبی این وضعیت است.

■ **از جلوه های دیگر این انتخابات حضور تعداد زیادی کسانى بود که بعضا شاید حتی یکبار هم حاضر نشده بودند در انتخابات حضور پیدا کنند اما این بار در پای صندوق حاضر شده و به مکانیسم آرا برای بیان نظر شان اعتماد کردند.** استیصال «کمپین امتناع از رای ادر فضای شبکه های مجازی از جمله نتوئیر به خوبی این فشار نشان می داد.

■ **توجهی اکثریت مردم به وعده های بارانه ۳ را برابری و پرداخت پول به رغم فشار های اقتصادی از دیگر ویژگی های خاص این انتخابات بود که نشان می دهد جامعه به درکی از این مسئله رسیده که راه نجات اقتصاد پرداخت نقدی نیست (و عوارض تورمی آن را قیلا دیده است)**، بلکه باید شغل با ثبات و رشد اقتصادی پایدار پدید آورد. البته این شعارها نیست که برای نمایندگان به آقای روحانی؛ برخی انتقادات را وارد نمی دانم بلکه روند روشن است که قصد دارند به وی برای حل این معضلات فرصت دوباره به دهند یا به کفایت رقیبان وی برای حل این مشکلات مطمئن نبوده‌اند.

■ **بخش بزرگی از طبقه متوسط با وجود تنگناهای اقتصادی به درستی با غلط نسبت به تحدید مسکن زندگی و حساسیت اس و اساسا قرا ت های بسته و تنگ نظرانه از آزادی های اجتماعی و آزادی نمی تابند و حاضرند تضایقه اقتصادی را تحمل کند اما ورود به این حوزه زندگی خود را نپذیرد.** چیزی که به نظر می رسد کاندیدای پیروز انتخابات با توجه به شناخت این حساسیت با تغییر گفتمان انتخابات از مباحث اقتصادی به موضوع آزادی های اجتماعی و افزودن چاشنی رقیب هراسی به آن از مناظره دوم به بعد توانست بر موج این حساسیت سوار شود. لذا به نظر می رسد اصولگرایان باید در نحوه تعامل با بدنه اجتماعی جامعه تجدیدنظر جدی انجام دهند و نسبت خود را با آزادی معلوم کنند.

■ **یکی دیگر از ویژگی های این انتخابات که شاید برای اولین بار به لحاظ تعداد شاهد آن هستیم، اقلیت قابل توجه از آزادی های اجتماعی را برآوردیم تا بدین حد انتخابات اخیر توانستند با اجماع بر روی یک کاندیدای اصلی به صحنه رای گیری ورود کنند و حجت الاسلام رئیسی توانست آرای ۱۵ میلیون و هفتصد و هشتاد و شش هزار نفر را کسب کند که اقلیتی تأثیر گذار و یکپارچه می باشند.** بدون شک نحوه هدایت و رهبری این اقلیت در جناح اصولگرا که می تواند همانند دولتی در سایه، روبرو دها و عملکرد دولت مستقر را رصد کند از مون جدید اصولگرایان است. در عین حال نباید از این مسئله غافل شد که جناح اصولگرا نیز مانند خانه تکانی در برخی گفتمان های خود، و روش های سیاست ورزی است.

■ **حضور بررنگ زنان در انتخابات شوراهای پنجم که همزمان با انتخابات ریاست جمهوری بر گزار شد نیز قابل توجه است.** چشمگیر ترین جلوه این حضور را می توان راه یافتن ۴۱۵ زن در سیستان و بلوچستان به شوراهای شهر و روستا دانست. حتی در شهرستان سرباز که شهر دار زن دار، برای دومین بار یک خانم به شورای این شهر راه یافته است. همچنین در حالی که چند روز قبل از انتخابات ویس از حادثه ترور سیمیرمی جاوه شبکه الاخبار به، شبکه دولتی عربستان سعودی، بلوچستان را اشغال شده عنوان کرد، مردم این استان با مشارکت بیش از ۷۵ در صدی پاسخ محکمی به این اعدا دادند.

■ **قطعا می توان نقش بررنگ شبکه های اجتماعی به ویژه رشد زنده اینستاگرام در این انتخابات، ادامه رفتار رای دادن لیستی و تسری آن از تهران به دیگر کلانشهرها حضور، تمام قد برخی وزارد کمپین انتخاباتی که در جای خود نسبتا جدید بود... را از جمله ویژگی های منحصربه فرد این انتخابات دانست اما حتی به قطعلا نباید فراموش شود بررسی و تحلیل جامعه شناختی از تبعات مسائل مطرح شده در این انتخابات و به ویژه مباحثی که به نوعی می تواند به فعال شدن برخی گسل های اجتماعی و اعتقادی در جامعه منجر شود اثاره را بکار برای رفع این مسائل است.**

